

Utbildningsinspektion i Donsö skola, grundskola F-6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motivering till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Donsö skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	73
Förskoleklass	16
Grundskola	148

Donsö skola är belägen på Donsö, en ö i Göteborgs södra skärgård. Sedan 1974 tillhör alla öarna i södra skärgården Göteborgs kommun, Styrso stadsdel. Donsö skola tar emot elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolan är upptagningsområde för barnen från Vrångö, som går årskurserna 1–3 på Vrångö skola. Eleverna transporterar sig med båt och denna trafik är väl utbyggd. Samtliga elever från den södra skärgården går årskurserna 7–9 på Styrso och flertalet fortsätter till gymnasieskolor på fastlandet.

Donsö skola är uppdelad i "Gamla skolan" och "Nya skolan". Byggnaderna är belägna en bit ifrån varandra. "Gamla skolan" är byggd under 1930-talet och har utsikt över havet. Vid "Gamla skolan" går eleverna i årskurserna 1–3. Intill den finns en byggnad, uppförd på 1980-talet, där förskoleklassen finns och där fritidshemsverksamheten bedrivs. Vid "Nya skolan" går eleverna i årskurserna 4–6. Byggnaden är uppförd i två omgångar, 1962 och 1975 och i dagsläget är lokalerna för få, för trånga och i stort behov av renovering. Rektorn berättar att de hoppas att inom en treårsperiod ha fått besked om att det är Donsös tur att få en nybyggd skola. Runt skolan finns traditionella skolgårdar.

Utbildningen är organiserad i två arbetslag. "Arbetslag 0-3" består av samtliga pedagoger som arbetar med barnen i förskoleklass och årskurserna 1–3, dvs lärare, förskollärare, fritidspedagoger och en specialpedagog. "Arbetslag 4-6" består av samtliga lärare i årskurserna 4–6 samt specialpedagog och skolsköterska.

Genomförandet av inspektionen i Donsö skola i stadsdelen Styrso

Skolverket sände den 24 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Donsö skola har bestått av undervisningsrådet Susanna Åhgren samt experterna Leif Hagstrand och Karin Widlund. Besök i Donsö skola genomfördes den 25 november 2004.

Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Donsö skola i stadsdelen Styrso, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

Vid Donsö skola genomfördes formella intervjuer med elever, personal samt skolledning. Lektioner och fritidsverksamhet besöktes. Under besöket fördes också samtal med specialpedagog och skolsköterska. Synpunkter från föräldrar inhämtades vid ett kvällsmöte i Styrso skolan den 24 november, till vilket föräldrar från stadsdelens samtliga skolor hade inbjudits.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen. I "Balansen" ingår regelbundna kvalitetsmätningar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Det är tydligt för inspektörerna att majoriteten av eleverna vid Donsö skola känner sig trygga i sin skolmiljö, såväl med varandra som med de vuxna. Eleverna berättar vid samtal att de får hjälp av de vuxna om behov uppstår. I klasserna för man ofta samtal om hur man ska vara mot varandra, så kallade kompisamtal. De tror inte att någon är direkt mobbad, men enstaka bråk förekommer. Eleverna är vana vid att argumentera och inspektörerna finner dem vara frimodiga. De elever inspektörerna talar med tycker att det är roligt i skolan och är väl medvetna om vikten av utbildning.

För att eleverna skall få en större förståelse för mångfalden i det svenska samhället har olika projekt genomförts under åren. Personalen är medveten om att arbetet med samhällets mångfald är viktig och de märker att det ger resultat. En av lärarna uttrycker det som "Det är inte lika mycket längre vi och dem".

Vid intervjuer med lärare om hur eleverna tar ansvar för sitt lärande hänvisar man i första hand till portfolion och utvecklingssamtalen som exempel på detta. Eleverna bekräftar att de brukar tala om det egna lärandet vid utvecklingssamtalen. I årskurserna 4–6 arbetar man med SA (självständigt arbete) och här tar eleverna stort eget ansvar och planerar och utvärderar varje vecka sitt arbete.

Enligt "Balansen" ligger nöjdelevindex, vad beträffar trivsel och trygghet, över genomsnittet på Donsö skola. På en skala 1-10 (där 10 är högst) ligger Donsö skola på 7,6 på trivsel och 9,4 på trygghet. Motsvarande siffror för Göteborgs Stad är 7,4 för trivsel respektive 7,9 för trygghet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna utifrån sin ålder tagit till sig grundläggande demokratiska värden på ett tillfredställande sätt.

Eleverna är trygga och trivs i skolan. Flertalet elever visar förståelse och respekt för andra.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Donsö skola ser inspektörerna goda exempel på skolans strävan att utveckla elevernas kunskaper utifrån de mål som anges i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). Eleverna tränas i att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Vid samtal med eleverna framkommer det att de tycker att det är roligt i skolan och detta bekräftas också vid klassrumsbesöken.

I årskurserna 4–6 bedrivs självständigt arbete (SA) och här ser inspektörerna goda exempel på att eleverna är väl medvetna om målen. I övrigt arbete synes eleverna sakna kunskap om målen för utbildningen. Genom regelbundna utvärderingar blir det tydligt för eleverna hur resultatet blev i förhållande till målet. Vid intervju med lärare berättar de att de kallar lärandeprocessen KPU, där förkortningen står för: kontakt, planering och utvärdering.

För att följa kunskapsutvecklingen hos eleverna använder sig lärarna av portfolio samt diagnostiskt material för åren före årskurs 6 och de nationella ämnesproven i årskurs 5. Denna dokumentation av kunskapsutvecklingen används av alla lärare vid Donsö skola. Vid samtal med lärare i förskoleklass och årskurserna 1–3 berättar de att de kan avläsa hur långt eleverna kommit i sin utveckling genom att iaktta hur de arbetar. Lärarna använder sig också av tester och gör läskontroller. I årskurserna 4–6 nämner lärarna prov, redovisningar och elevernas egna arbeten som ett sätt att mäta kunskapsutvecklingen. Eleverna i årskurs 3 berättar att de märker när de läser att de lärt sig mer och kan läsa svårare ord.

Arbetet med att införa individuell utvecklingsplan (IUP) för alla elever förbereds i stadsdelens IUP-grupp. Donsö skola medverkar med två representanter. Vid samtal med pedagogerna framkommer att de är överens om att de individuella utvecklingsplanerna blir en god hjälp för att tydligare kunna visa på elevernas kunskapsutveckling.

För årskurs 5 visar de nationella ämnesproven för 2004 att 88,1 procent av eleverna når målen i svenska, 88,9 procent i engelska och 92,6 procent i matema-

tik. För de elever som inte når målen upprättas åtgärdsprogram. Vid samtal med olika lärarkategorier betonar man att de nationella ämnesproven ingår som en naturlig del av allting som görs i skolan och att man i årskurs 6 följer upp hur utvecklingen ser ut för de elever som inte klarade proven fullt ut i årskurs 5. Inspektörerna finner vid samtal att även eleverna ser proven som en del av skolarbetet i stort.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna utvecklar kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i Lpo 94 och kursplanerna. Arbetet med självständigt arbete tränar eleverna i både samarbete och att ta eget ansvar.

Vid intervjuer visar eleverna en varierande medvetenhet om den egna kunskapsutvecklingen och de övergripande målen för undervisningen. Skolan bör därför ytterligare utveckla arbetet med att tydliggöra och medvetandegöra målen för eleverna.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Alla elever i årskurserna 1–6 deltar i klassråd och de grundläggande demokratiska värdena är väl förankrade. Elevråd finns och där är rektorn ordförande. Möte hålls en gång per månad. Eleverna berättar att de är med och har synpunkter på sin miljö och de tycker att de kan påverka verksamheten till viss del. Skolmaten är ett område där de försöker påverka. Många elever är missnöjda med maten och via elevrådet har man framfört önskemål om rätter som fler tycker om.

För att markera vikten av elevrådsmötena skickas protokoll ut till klassråden omedelbart efter mötena där det tydligt framgår vad som beslutats under mötet. Vid intervju med medlemmarna i elevrådet framkommer att eleverna känner stolthet över att vara med och tycker att arbetet är viktigt.

I årskurserna 1–3 har eleverna ansvar för att bollar och andra saker som används under rasterna plockas in. Både elever och personal tycker att den uppgiften inte sköts som den borde. Det synbara resultatet av detta är att eleverna får mindre och mindre saker att använda på rasterna, detta i takt med att det som finns försvinner. Från och med årskurs 4 hjälper eleverna till i köket enligt ett rullande schema. Några andra ansvarsområden för miljön finns inte för eleverna i årskurserna 4–6.

Vid klassrumsbesöken kan inspektörerna konstatera att elevernas delaktighet över sitt lärande till största delen handlar om att eleven kan bestämma i vilken ordning ett antal givna arbetsuppgifter ska utföras. Ett ökat reellt elevinflytande finns som prioriterat mål i skolans kvalitetsredovisning.

En arbetsplan finns för samverkan med föräldrarna. Målsättningen är att samarbetet ska präglas av ”den öppna dörrens” förhållningssätt. Minst ett föräldramöte ska hållas per termin. Här diskuterar man klimatet i klassen och aktuella händelser vid skolan. Donsö skola har även ett skoloråd som består av föräldrarepresentanter som väljs vid föräldramöte och sitter i två år. Vidare finns tre representanter från de olika lärarkategorierna samt rektorn. Skolorådet sammanträder två gånger per termin. Protokoll från skolorådsmötena går ut till samtliga föräldrar. Vid inspektörernas möte med föräldrarepresentanter som är medlemmar i skolorådet framkommer att de är nöjda med samarbetet och tycker att de blir lyssnade på och kan påverka.

Skolhälsovård finns vid Donsö skola och skolan arbetar förebyggande bland annat genom att alla elever går på en hälsoundersökning under höstterminen. Skolsköterskan är välkänd för eleverna och de känner till rutinerna kring skolhälsovården. Hon berättar vid intervju att hon ofta får ta hand om akuta händelser vid skolan. Det är också hon som håller i ”tjej- och killsamtalet” i årskurs 6, då pratar hon med eleverna om deras pubertetsutveckling.

Donsö skola har en kortfattad arbetsplan mot mobbning, där också förslag till förebyggande åtgärder finns med. Ett exempel på en sådan åtgärd är att klassråden diskuterar mobbning. Arbetsplanen saknar handlingsplan för situationer där vuxna uppträder olämpligt mot elev och tvärtom. I planen beskrivs hur arbetet ska bedrivas både förebyggande och när ett fall blivit känt. Både lärare och elever talar om att detta arbete pågår fortlöpande och att man ständigt arbetar med hur man ska vara mot varandra. Arbetsplanen tar inte upp andra former av kränkande behandling än mobbning.

Skolan värnar om elevernas dagliga fysiska aktivitet och inom ramen för den dagliga verksamheten ingår moment som utevistelse i närmiljön, tillgång till idrottssalen och promenader.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att klass- och elevrådsverksamheten vid Donsö skola behandlas med stor respekt och omedelbar återkoppling där eleverna tar verksamheten på allvar och känner att arbetet är viktigt. Samverkan med föräldrarna fungerar väl.

Skolan bör utveckla handlingsprogrammet mot kränkande behandling till att innefatta det vidare begreppet kränkande behandling samt relationen vuxen – elev.

Inspektörerna anser att skolan bör sträva mot att öka elevernas reella inflytande över sitt lärande.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Donsö skola arbetar efter en lokal arbetsplan som omfattar förskoleklass – fritidshem – grundskola. Den är under revidering. Enligt planen har skolan en ambition att samarbeta med arbetsliv och närsamhälle. Inspektörerna finner att detta samarbete tidigare varit betydligt mer levande än vad som är fallet i dagsläget.

Vid inspektörernas lektionsbesök i årskurs 2, arbetar eleverna självständigt med av läraren angivna uppgifter. När eleverna är klara med dessa får de välja fritt vad de ville syssla med. Vid tillfället finns tre vuxna i klassrummet och tillsammans med eleverna skapas ett gott arbetsklimat.

Inspektörerna besöker även fritidshemmet dit många av skolbarnen beger sig efter skoldagens slut. Denna dag ägnar en del barn sig åt att tillverka julklappar och andra leker fritt. Vid samtal med pedagogerna framkommer att de lägger vikt vid att träna barnen i jämlikhet och att själva vara uppmärksamma på hur de behandlar flickor och pojkar. De berättar att Donsö haft starka, traditionella könsroller, men att dessa nu håller på att luckras upp.

Inspektörerna finner det tveksamt huruvida eleverna känner till målen för sin utbildning. De berättar vid spontansamtal att det oftast är lärarna som bestämmer vad som ska göras och även om eleverna fått se målen känns de inte påtagliga för dem. Vid samtal med lärare i samtliga årskurser säger dessa att de försöker göra eleverna medvetna om målen, men att det är svårt att tala om dem så att det blir meningsfullt. De intervjuade föräldrarna menar också att målen för barnens utbildning är okända för dem.

I årskurserna 4–6 finner inspektörerna en flexibilitet när det gäller organiserandet av självständigt arbete (SA). Under 4-4,5 veckotimmar arbetar eleverna såväl enskilt som tillsammans och utnyttjar alla skolans tillgängliga lokaler på ett mycket bra sätt. Det är tydligt för inspektörerna att eleverna tar stort eget ansvar för planerandet och utvärderingen av arbetet. Planeringstiden är schema-lagd till måndagar och utvärderingstiden till torsdagar. SA-arbetet möjliggör att ta tillvara lärarnas olika kompetenser på ett mer effektivt sätt. Arbetssättet ger dem mer tid till att stötta enskilda elever än vid traditionell klassundervisning.

För planering och utvärdering används en kontaktbok där både läraren och eleven kan skriva adekvat information. Inspektörerna upplever att lärarna har en god uppföljning av det arbete som görs under SA-tiden.

Donsö skola har också en väl utvecklad IT-verksamhet. Eleverna kan i sin utbildning använda fungerande datorer och har tillgång till kameror och annan teknisk utrustning. Dessutom har skolan ett litet bibliotek som står till elevernas förfogande.

Skolorna inom stadsdelen Styrö har en gemensam handlingsplan för ”Mål med arbetet med barn i svårigheter”. Denna är upprättad av det gemensamma resursteam som finns för skolorna att använda efter behov. Hit kan enskilda lärare vända sig för att få del av den specialpedagogiska kompetens som finns i teamet. I handlingsplanen finns tydliga rutiner beskrivna kring barn i behov av särskilt stöd.

För eleverna i årskurserna 4–6 finns specialpedagogen tillgänglig i den så kallade Studion. Här fungerar verksamheten som ett ”öppet hus” dit eleverna kan komma och få hjälp. Vissa elever arbetar med speciella program och andra kommer bara vid något enstaka tillfälle. Enligt specialpedagogen finns ingen fast undervisningsgrupp i Studion utan hit kommer eleven när behov uppstår. Det händer att specialpedagogen finns med i en klass för att under en period stödja eleverna i deras ordinarie undervisningsgrupp.

Även till förskoleklassen och årskurserna 1–3 finns en specialpedagog knuten. Tillsammans med klassläraren arbetar specialpedagogen i klassrummet med stöd till barn som har svårigheter i skolarbetet. Specialpedagogerna för årskurserna 1–3 och 4–6 har regelbundna genomgångar och diskussioner med varandra om lämpliga stödinsatser för barn i behov av särskilt stöd.

Skolan deltar sedan flera år i den för stadsdelens skolor gemensamma satsningen på läsning, kallad LÄSÖ, där varje elevs läsutveckling följs upp och dokumenteras.

Vid Donsö skola erbjuds utvecklingssamtal en gång per termin. För elever i behov av särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram i samråd med elev, lärare, förälder och specialpedagog. Inspektörerna kan konstatera att åtgärdsprogrammen håller god kvalitet och att de följs upp på elevvårdskonferens (EVK). I denna ingår en specialpedagog, skolsköterskan, rektor och ibland undervisande klasslärare. EVK hålls regelbundet och protokoll upprättas.

För att främja samverkan och öppenhet gör skolan studiebesök på fastlandet. I perioder har vissa klasser haft ”vänklasser” vid skolor i Göteborg och klasserna har besökt varandra i respektive hemmiljö. Vid samtal med olika pedagoger framkommer att sådan verksamhet inte pågår längre, men man är medveten om vikten av denna. Skolan har en väl fungerande verksamhet kring elever i behov av särskilt stöd. För att uppfylla läroplanens strävansmål om samhällets mångfald anser inspektörerna att det vore värdefullt att aktivt arbeta för att hitta naturliga samverkansformer med skolor i övriga Göteborg.

Till Göteborg reser alla klasser för att gå på teater, konsert eller för att göra studiebesök av olika slag.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet med självständigt arbete (SA) ger eleverna tydliga mål och utvärderingsredskap och goda möjligheter att följa sin egen kunskapsutveckling.

Donsö skola arbetar på ett naturligt sätt med fungerande tekniska hjälpmedel och detta främjar elevernas kunskapsutveckling i enlighet med intentionerna i Lpo 94.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Lärare och elever intygar att rektorn vid Donsö skola är en välkänd person. Han har det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska, personallärande och administrativa utvecklingen. Rektor får administrativ hjälp av en centralt placerad byråsekreterare som handlägger viss personalrapportering. Verksamhetschefen och rektorerna träffas varje vecka.

Rektorn berättar att han har möjlighet att delta i det pedagogiska arbetet och vara med i klasserna. Detta ger honom god kunskap om hur skolan fungerar och hur det pedagogiska arbetet bedrivs. Han deltar under arbetslagsträffar men menar att han inte är drivande. Inspektörerna finner vid samtal med lärare och elever att rektorn fungerar väl i sin roll.

En arbetsplan finns upprättad för skolans verksamhet men är vid tillfället för inspektörernas besök under revidering. Enligt rektorn är arbetsplaner och kvalitetsredovisningen framtagna av arbetslagen och levande dokument på skolan. En lärare i arbetslag 0-3 uttryckte att arbetet i arbetslagen har gjort arbetsplanarbetet mer meningsfullt och att detta arbete hjälper till för att "förstå syftet bakom orden". Andra pedagoger inspektörerna talar med känner till arbetet med kvalitetsredovisningen och arbetsplaner, men anser inte att de är levande dokument i det vardagliga arbetet. De tror att anledningen är att resultat och analys av dokumenten saknas.

Kvalitetsredovisningen för Donsö skola tar mycket knapphändigt upp de i kvalitetsdialogen prioriterade målen, "ökat reellt inflytande", "bättre rutiner vid skolövergångar" och "IUP". Här återfinns också några siffror från "Balan-sen" och ett kort åtgärdsförslag men saknar tydlig koppling till resultatet i "Balan-sen". Inspektörerna finner vid samtal med personalrepresentanter, att "Balan-sen" diskuterats vid olika tillfällen, men att inget samlat grepp tagits runt diskussionen om kvalitetsredovisningen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektorn vid Donsö skola tar fullt ledningsansvar och är väl förtrogen med verksamheten.

Arbetet med den lokala arbetsplanen är prioriterat på Donsö skola. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller dock inte de krav som ställs i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Rektorn berättar att eleverna, på tiden för elevens val, läser olika teman och inom dessa kan eleverna välja vad de vill syssla med. Som exempel på tema nämns OS. Inspektörerna bedömer att nämnda temaarbete inte motsvarar elevens val enligt grundskoleförordningen.

Skolan erbjuder språkval i årskurs 6. Eleverna kan välja mellan tyska, franska, spanska och svenska/engelska. Trettio procent av eleverna har valt svenska/engelska vilket förklaras med att det inte finns någon tradition på ön att läsa flera främmande språk.

För alla barn i förskoleklassen och årskurserna 1–3 finns skolbarnsomsorg för dem som önskar sådan. Även efter årskurs 3 kan barnen gå till fritidshemmet efter skoldagens slut.

Eleverna får enligt rektorn den garanterade undervisningstiden.

På Donsö skola finns inga elever som är berättigade till undervisning i svenska som andra språk, inte heller elever som önskar undervisning i modersmål.

Vid inspektörernas samtal med föräldrarna framkommer att eleverna samlar in 25-40 kr per elev och månad. Pengarna ska användas till aktiviteter inom timplanen, t.ex. klassresa i årskurs 6, teater, konserter och liknande. Ingen av de närvarande föräldrarna har något att erinra mot den insamlade summan. Frågan om avgifterna bedöms i stadsdelsrapporten.

Informationen mellan skolan och hemmen sker via olika kanaler. Ett par gånger per termin kommer ett informationsbrev från rektorn om verksamheten i stort. Alla föräldrar får protokoll från skolrådets möten och klassläraren informerar via veckobrev eller kontaktbok. Föräldrarna inspektörerna träffar är mycket nöjda. Skolan är med i kunskapsnätet och via detta kommunicerar man internt på skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning och omsorg är god vid Donsö skola. Elevens val erbjuds inte, vilket inte är godtagbart.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Personalen vid Donsö skola har adekvat utbildning för sina respektive uppdrag.

För specialpedagogs- och elevassistentresursen äskas medel hos den centrala stödenheten och denna kostnad ingår inte i skolans övriga budget. Specialpedagogen finns vid skolan fyra dagar i veckan. Rektorn berättar vid samtal med inspektörerna att han fördelar budgeten i samarbete med arbetslagen och försöker se till att lite pengar finns för oförutsedda händelser.

För personalens individuella kompetensutveckling finns 500 kr per läsår och person avsatt i budget. Därutöver deltar personalen i gemensam fortbildning inom olika prioriterade områden. Arbetet med individuella utvecklingsplaner är just nu ett sådant område. Vid inspektörernas samtal med olika pedagoger framkommer att de är nöjda med den kompetensutveckling som erbjuds. De upplever att de blir lyssnade på när de har egna önskemål och förslag.

Eleverna vid Donsö skola har tillgång till väl fungerande datorer med kringutrustning. Datorer återfinns både i klassrummen och i gemensamma lokaler såsom skolans bibliotek.

Då det gäller läromedel anser både lärare och elever att det är knappt tilltaget men att undervisningen fungerar.

Skollunch levereras från stadsdelens eget centralkök på Styrso. Eleverna är kritiska till matens kvalitet och tar fortlöpande upp frågan i elevrådet.

Rektorn och personalen vid ”Nya skolan” tar alla upp den fysiska miljö de arbetar i. Skolan är för liten och har för få lokaler för den verksamhet som bedrivs. Dessutom är den sliten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Donsö skola har de förutsättningar som krävs i fråga om lokaler, läromedel och annan utrustning för att kunna uppnå de nationella målen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Donsö skola övergripande är av god kvalitet. Rektorn bedöms vara väl förtrogen med verksamheten. Eleverna är trygga och trivs i skolan och ett kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor bedrivs. Inspektörerna ser exempel på verksamhet av mycket god kvalitet där eleverna tränas i att ta ansvar för sin utbildning. Skolan arbetar också väl med ett formaliserat elevinflytande. Stöd ges till elever i behov av särskilt stöd. Även samarbetet med föräldrarna fungerar bra. Tillgång till utbildning är god.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- tydliggörande av målen för eleverna,
- elevernas inflytande över sitt eget lärande,
- program mot kränkande behandling samt

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte författningarnas krav (1§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Elevers val erbjuds inte vid skolan (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-10-17

Göteborg

Karin Widlund

Leif Hagstrand

Susanna Åhgren